

HOTĂRÂRE

02 iunie 2017

Nr. 193/10

mun.Chișinău

Completul de admisibilitate nr.2 al Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii în componență:

Președinte - Elena Covalenco
Membrii - Anatolie Galben
Olesea Plotnic

examinând, în ședință închisă, contestația declarată de către Eugeniu Turuta împotriva deciziei Inspectiei judiciare din 25 aprilie 2017 în privința judecătorilor Curții de Apel Chișinău, Nelea Budăi, Ion Muruianu și Valerii Efros,-

C O N S T A T Ă :

La data de 12 aprilie 2017, în adresa Consiliului Superior al Magistraturii a parvenit o sesizare din partea lui Eugeniu Turuta, prin care solicită atragerea la răspundere disciplinară a judecătorilor Curții de Apel Chișinău, Nelea Budăi, Ion Muruianu și Valerii Efros.

Autorul sesizării relatează că, la data de 01 decembrie 2016, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău a pronunțat o încheiere prin care a repus în termenul de apel compania Occident V.O.F./Livreria, nu a dat curs cererii de apel și a comunicat reprezentantului companiei Occident V.O.F./Livreria - avocatul Dragoș Chetaru despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 10818,75 lei, stabilindu-i un termen până la data de 12 ianuarie 2017, ora 11:00. S-a explicat avocatului Dragoș Chetaru că în caz dacă nu va prezenta dovada de plată a taxei de stat în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

Consideră că încheierea în partea ce ține de repunerea în termen este ilegală, emisă cu multiple încălcări a legii procedurale și materiale, cu încălcarea în mod direct a dreptului la un proces echitabil, garantat de art.6 din Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului, exprimată prin admiterea reexaminării unei hotărâri judecătoarești definitive și irevocabile pentru care a expirat calea de atac în virtutea legii, dar și conform tratatelor internaționale ratificate de către Republica Moldova.

A mai menționat că, instanța de apel nici nu a încercat să stabilească, dacă părâtul din hotărârea apelată-administrația internet magazinului Livraria și apelantul-Compania Occident V.O.F.Livrarea este una și aceeași persoană sau sunt persoane diferite, și aşa în pofida faptului că denumirile lor sunt diferite.

Hotărârea instanței de fond a fost pronunțată la data de 21 octombrie 2014, termenul de repunere în termen a apelului a expirat la data de 22 octombrie 2015. Astfel, instanța de apel era obligată să aplice prevederile art. 16 al Convenției și a declarației Republicii Moldova referitor la art. 16 al Convenției și să respingă cererea de repunere în termen.

Consideră petiționarul Eugeniu Turuta, că judecătorii Curții de Apel Chișinău, Nelea Budăi, Ion Muruianu și Valerii Efros au încălcat prevederile art. 4 alin. (1), lit. b), c), d), f) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor și solicită atragerea acestuia la răspundere disciplinară.

Prin decizia Inspectiei judiciare din 25 aprilie 2017, a fost respinsă, ca vădit neîntemeiată, sesizarea lui Eugeniu Turuta, pe motiv că învinuirile aduse judecătorilor Curții de Apel Chișinău, Nelea Budăi, Ion Muruianu și Valerii Efros nu fac parte din lista abaterilor disciplinare, prevăzute de art.4 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

În urma verificării sesizării, Inspectia judiciară a constatat că, cu toate că acesta sesizării face referință la abaterile disciplinare, prevăzute la art. 4 alin. (1), lit. b), c), d), f) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, faptele expuse nu pot fi încadrate pe aceste temeuri,

invocările autorului sesizării, în acest sens, fiind declarative și prin care, de fapt, autorul își expune dezacordul cu încheierea Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2016, prin care s-a repus Compania Occident V.O.F/Livreria în termenul de declarare a apelului.

Cu privire la temeiul invocat prin lit. b) din art. 4 alin. (1) din lege, adică aplicarea în mod intenționat, cu rea-voință sau aplicarea repetată din neglijență gravă a legislației contrar practicii judiciare uniforme, urmează de menționat că autorul sesizării nu prezintă nici un argument în contextul conținutului normei citate la examinarea cererii de revizuire.

Faptele invocate în sesizare pot fi apreciate ca aplicarea în mod intenționat, cu rea-voință sau

aplicarea repetată din neglijență gravă a legislației contrar practicii judiciare uniforme, doar de către instanța de judecată ierarhic superioară și, în speță, nu fac referință la abaterile prevăzute de art.4 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

Ca urmare, dezacordul autorului sesizării, ca parte într-un proces, cu încheierea Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2017, nu este argumentată pe un act de justiție a instanței, prin care ar fi fost constatat faptul că instanța de judecată la examinarea cauzei a aplicat intenționat sau din neglijență gravă legislația contrar practicii judiciare uniforme.

În urma verificării sesizării s-a constatat că prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun.Chișinău din 21 octombrie 2014, corectată prin încheierea din 30 octombrie 2015, acțiunea înaintată de Turuta Eugenii împotriva Companiei Occident V.O.F./Livreria privind apărarea drepturilor și apărarea drepturilor de autor, și repararea prejudiciului material, a fost admisă.

La data de 18 iulie 2016, avocatul Dragoș Chetaru în interesele Companiei Occident V.O.F./Livreria a declarat apel, solicitând repunerea în termen, admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri, de respingere a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2016, s-a repus Compania Occident V.O.F./Livreria în termenul de declarare a apelului. Nu s-a dat curs cererii de apel declarate de avocatul Dragoș Chetaru, apelantului fiind acordat termen până la data de 12 ianuarie 2017, ora 11:00, pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat în mărime de 10818,75 lei.

La data de 12 decembrie 2016, Turuta Eugeniu a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2016, în partea repunerii Companiei Occident V.O.F./Livreria în termenul de declarare a apelului, solicitând casarea acesteia în partea respectivă, cu pronunțarea unei noi încheierii de respingere a cererii de repunere în termen a apelului.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 28 decembrie 2016 s-a respins recursul declarat de Turuta Eugeniu împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2016.

Astfel, din decizia Curții Supreme de Justiție nu rezultă că judecătorii menționați în sesizare la examinarea cauzei și emiterea încheierii din 01 decembrie 2016 au aplicat în mod intenționat, cu rea-voință sau au aplicat repetat din neglijență gravă a legislației contrar practicii judiciare uniforme;

Mai mult, sub aspectul laturii subiective urmează a se reține că pentru a se constata existența abaterii disciplinare, prevăzută de art. 4 alin. (1), lit. b) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, este necesar a se avea în vedere definirea noțiunii de neglijență gravă.

Textul lit. b) din art. 4 alin. (1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor definește abaterea disciplinara prin acțiunile de „rea-voință” și neglijență gravă de o gravitate deosebită, ca o latură care presupune afectarea actului de justiție.

Astfel, pot intra în sfera răspunderii disciplinare numai acele încălcări ale normelor de drept material și procedural care pun în discuții valabilitatea actelor influențe, presiuni, amenințări sau intervenții, directe sau indirecte, din partea oricărei autorități, inclusiv judiciare.

Autorul sesizării invocă ca abatere disciplinara imixtiunea în activitatea de înfăptuire a justiției a altui judecător, lit. d), argumentând aceste temeuri, la fel, prin examinarea cererii de repunerea

Compania Occident V.O.F./Livreria în termenul de declarare a apelului și emiterea încheierii din 01 decembrie 2016.

Mai mult ca atât, la aceste și alte argumente, urmează de specificat că toate învinuirile de abateri disciplinare sunt aduse pe baza unor proceduri judiciare și actul judecătoresc adoptat de către instanța de judecată - Curtea de Apel Chișinău, iar Consiliul Superior al Magistraturii este organ de autoadministrare judecătorescă, nu are competențe jurisdicționale și nu este în drept să se implice în examinarea cauzelor judecate de instanțele competente, să se expună și/sau să aprecieze legalitatea și temeinicia hotărârilor judecătoreschi.

În timpul verificării sesizărilor nu au fost constatate fapte, ce ar indica că în acțiunile judecătorilor Curții de Apel Chișinău, Nelea Budăi, Ion Murianu și Valerii Efros persistă elemente ale abaterilor disciplinare, prevăzute de art. 4 al. 1 al Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

Împotriva deciziei din 25 aprilie 2017, a declarat contestație Eugeniu Turuta care, invocând argumentele expuse în sesizare, consideră că Inspecția judiciară neîntemeiată respins sesizarea depusă la acțiunile judecătorilor Curții de Apel Chișinău, Nelea Budăi, Ion Murianu și Valerii Efros, solicitând anularea deciziei și tragerea la răspundere disciplinară a judecătorilor vizati pentru încălcarea prevederilor legii.

Întru susținerea solicitării de tragere la răspundere disciplinară a judecătorilor Curții de Apel Chișinău, Nelea Budăi, Ion Murianu și Valerii Efros, autorul sesizării, Turuta Eugeniu de fapt, și expune dezacordul cu încheierea Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2016, în partea repunerii Companiei Occident V.O.F./Livreria în termenul de declarare a apelului, solicitând casarea acesteia în partea respectivă, cu pronunțarea unei noi încheierii de respingere a cererii de repunere în termen a apelului.

Analizând temeiurile invocate în sesizare și contestație, studiind materialele administrate, precum și decizia Inspecției judiciare, Completul de admisibilitate conchide că contestația declarată de către Eugeniu Turuta urmează a fi respinsă din următoarele considerante.

Conform art.20 alin.(2) din Legea nr.178 din 25.07.2014 cu privire la raspunderea disciplinară a judecătorilor, se consideră vădită neîntemeiată sesizarea în care sunt invocate fapte care nu fac referință la abaterile prevăzute de art.4, căreia i-a expirat termenul de prescripție prevăzut la art.5 sau care este declarată repetată, fără a aduce noi probe.

În conformitate cu prevederile art.22 alin.(2) din Legea sus indicată, în cazul în care din conținutul sesizării se constată circumstanțe prevăzute la art.20 alin.(2), inspectorul-judecător, în termen de 10 zile din data cînd i-a fost repartizată, printr-o decizie motivată, respinge sesizarea ca fiind vădită neîntemeiată.

Completul de admisibilitate a constatat că, Eugeniu Turuta de fapt nu este de acord cu încheierea Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2016, în partea repunerii Companiei Occident V.O.F./Livreria în termenul de declarare a apelului, solicitând casarea acesteia în partea respectivă, cu pronunțarea unei noi încheierii de respingere a cererii de repunere în termen a apelului.

La acest capitol, Completul de admisibilitate notează că, potrivit art.1 alin.(4) din Legea cu privire la statutul judecătorului, judecătorii iau decizii în mod independent și imparțial și acționează fără nici un fel de restricții, influențe, presiuni, amenințări sau intervenții, directe sau indirecte, din partea oricărei autorități, inclusiv judiciare.

Conform art.15 alin.(1) din Legea nr.514 din 06 iulie 1995 privind organizarea judecătorescă, justiția se înfăptuiește prin intermediul instanțelor judecătoreschi: Curtea Supremă de Justiție, Curțile de Apel și judecătorii.

Potrivit art.114 din Constituția Republicii Moldova, justiția se înfăptuiește în numele legii numai de instanțele judecătoreschi, iar Consiliul Superior al Magistraturii, conform art.4 din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, nu este instanță de judecată și verificarea legalității hotărârilor judecătoreschi aflate în curs de examinare nu ține de competență acestuia.

Potrivit Hotărârii Curții Constituționale nr.28 din 14 decembrie 2010 pentru controlul constituționalității prevederilor art.22 alin.(1) lit.b) din Legea nr.544 din 20 iulie 1995 „Cu privire la statutul judecătorului” în redacția Legii nr.247 din 21 iulie 2006 „Pentru modificarea și completarea unor acte legislative”, controlul legalității și temeinicieei actului judecătoresc poate fi exercitat numai de către instanțele de apel și recurs, în conformitate cu procedurile jurisdicționale. Nimeni, în afara instanțelor judecătoresc, în ordinea și procedura stabilită de atac, nu este în drept să se implice în examinarea cauzelor la instanțele judecătoresc competente sau să se expună asupra legalității și temeinicieei hotărîrile emise.

La acest capitol, se reține și pct.31 din Hotărârea Curții Constituționale nr.9 din 28 iunie 2012, unde Curtea a notat, făcând referire și la alte hotărâri ale sale anterioare, că independența judecătorului este o premisă a statului de drept și o garanție fundamentală a unei judecăți corecte. Independența autorității judecătoresc, presupune interdicția imixtiunii în înfăptuirea justiției, ceea ce presupune că nimeni nu poate interveni în deciziile și modul de gădire al unui judecător decât prin procedurile judiciare stabilite.

În același context, în temeiul Avizului nr.3 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeani (CCJE) și altor acte normative, Curtea a menționat că doar instanța de judecată poate aprecia dacă judecătorul a aplicat neuniform legislația în mod intenționat sau din neglijență gravă și că pentru a aprecia acțiunile judecătorului privind interpretarea sau aplicarea neuniformă a legislației, trebuie să se țină cont și de raportul rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit și că doar în cazul anulării hotărârii judecătoresc defectuoase și constatării faptului că la examinarea cauzei judecătorul, intenționat sau din neglijență gravă, a interpretat sau a aplicat neuniform legislația, sancțiunea disciplinară va fi aplicată judecătorului.

O garanție suplimentară în acest context se conține în art.19 alin.(3) din Legea cu privire la statutul judecătorului, potrivit căruia „Judecătorul nu poate fi tras la răspundere pentru opinia sa exprimată în înfăptuirea justiției și pentru hotărârea pronunțată dacă nu va fi stabilită, prin sentință definitivă, vinovăția lui de abuz criminal”.

Cele menționate se regăsesc și în Recomandarea CM/Rec (2010)12 a Comitetului Ministrilor către statele membre cu privire la judecători: independență, eficiență și responsabilități.

Astfel, reieșind din cele expuse supra, legalitatea actelor judecătoresc poate fi verificată numai de către instanța ierarhic superioară.

Prin urmare, argumentele invocate în sesizare de către petiționar referitor la ilegalitatea hotărârii judecătoresc pronunțate de către judecătorii vizăți, nu este bazate pe o hotărâre definitivă a instanței de judecată ierarhic superioară, prin care ar fi fost constatat faptul că judecătorii la emiterea hotărârii date au aplicat intenționat sau din neglijență gravă legislația procesual civilă și că hotărârea pronunțată în cauză este vădit ilegală, după cum susține autorul sesizării.

Potrivit art.1 alin.(4) din Legea cu privire la statutul judecătorului, judecătorii iau decizii în mod independent și imparțial și acționează fără nici un fel de restricții, influențe, presiuni, amenințări sau intervenții, directe sau indirecte, din partea oricărei autorități, inclusiv judiciare.

Legiuitorul, în art.4 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, enumeră în mod exhaustiv faptele și acțiunile/inacțiunile, care constituie abateri disciplinare, pentru angajarea răspunderii disciplinare a judecătorului.

Astfel, simplul fapt că instanța ierarhic superioară a repus Compania Occident V.O.F./Livreria în termenul de declarare a apelului, solicitând casarea acesteia în partea respectivă, cu pronunțarea unei noi încheierii de respingere a cererii de repunere în termen a apelului, încheiere care a fost menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 28 decembrie 2016, nu fac sub nici o formă dovada incompetenței profesionale grave și evidente a judecătorilor și nu poate constitui prin sine însuși un temei de atragere la răspundere disciplinară a judecătorilor vizăți.

Prin urmare, argumentele invocate în sesizare și contestație de către Eugeniu Turuta, nu pot fi reținute și nu țin de competența Consiliului Superior al Magistraturii.

Completul de admisibilitate atestă că, judecătorul poate fi tras la răspundere disciplinară doar în cazul în care, în urma verificării argumentelor sesizării, Inspectia judiciară a constatat existența unor temeiuri rezonabile privind comiterea unei abateri disciplinare de către judecător.

În spătă, Completul de admisibilitate constată că, în acțiunile judecătorilor Curții de Apel Chișinău, Nelea Budăi, Ion Muruianu și Valerii Efros nu au fost stabilite careva temeiuri rezonabile, care ar demonstra faptul comiterii de către aceștia a unor abateri disciplinare, posibile de angajare a răspunderii conform Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor. Or, potrivit legii, judecătorul poate fi atras la răspundere doar în cazurile stabilite exhaustiv în art.4 din Legea menționată, fără a fi admisă o interpretare generală a temeiurilor de atragere la răspundere disciplinară a judecătorului.

În acest context, Completul de admisibilitate remarcă că, pentru a reține în sarcina judecătorului săvârsirea unei abateri disciplinare, urmează a se stabili dacă abaterea disciplinară este prevăzută de lege, dacă sunt întrunite elementele constitutive ale acesteia, respectiv, latura obiectivă și subiectivă. În lipsa unuia dintre aceste elemente abaterea disciplinară nu subzistă și, deci, nu poate fi angajată răspunderea disciplinară a judecătorului.

Astfel, reieșind din circumstanțele stabilite, Completul de admisibilitate nu constată careva temeiuri de a considera admisibilă contestația declarată de către Eugeniu Turuta împotriva deciziei Inspectiei judiciare din 25 aprilie 2017.

Prin urmare, reținând cele menționate și având în vedere faptul că, la examinarea sesizării petiționarului, Inspectia judiciară a dat o apreciere justă circumstanțelor cauzei, iar faptele invocate nu pot constitui temei pentru răspunderea disciplinară a judecătorilor, Completul de admisibilitate conchide de a respinge contestația depusă de către Eugeniu Turuta împotriva deciziei Inspectiei judiciare din 25 aprilie 2017 referitor la acțiunile judecătorilor Curții de Apel Chișinău, Nelea Budăi, Ion Muruianu și Valerii Efros.

Reieșind din cele expuse și conform art.18, 27-28 din Legea nr.178 din 25.07.2014 cu privire la raspunderea disciplinară a judecătorilor, Completul de admisibilitate,-

HOTĂRĂŞTE:

Se respinge contestația depusă de către Eugeniu Turuta împotriva deciziei Inspectiei judiciare din 25 aprilie 2017 de respingere a sesizării privind tragerea la răspundere disciplinară a judecătorilor Curții de Apel Chișinău, Nelea Budăi, Ion Muruianu și Valerii Efros.

Hotărârea nu se supune nici unei căi de atac.

Hotărârea se expediază părților și se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii.

Președinte

Elena Covalenco

Membrii

Anatolie Galben

Olesea Plotnic